

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО
“ 29 ” серпня 2025 року

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач кафедри
внутрішньої медицини мед.ф-ту №2

Вадим ЖЕБЕЛЬ
“29”серпня 2025 року

СИЛАБУС навчальної дисципліни

«Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях серцево-судинної системи»

Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Освітній рівень	Бакалавр
Освітня програма	ОПП «Фізична терапія», 2023
Навчальний рік	2025-2026
Кафедра	Внутрішньої медицини медичного факультету №2
Лектор	к.мед.н., доц. ЗВО Наталя ДІДИК
Контактна інформація	<i>vnpmi.edu.ua/кафедра- внутрішньоїмедицинимедичного-факультету-2 вул.Стуса, 11 (Вінницький обласний спеціалізований клінічний диспансер радіаційного захисту населення ВОР), (0432) 35-13-14 e-mail intmed.mf2@vnpmi.edu.ua</i>
Укладач силабусу	Доцент ЗВО, к.мед.н. Наталя ДІДИК

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 31, складова циклу дисциплін 1.3. Професійна підготовка
Курс/семестр	4 курс (VII-VIII семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	150 годин /5 кредитів ЄКТС
Структура дисципліни	Лекції – 18 год Практичні заняття – 60 год Самостійна робота – 72 год В цілому: аудиторні заняття – 42%, самостійна позааудиторна робота – 58%
Кількість змістових модулів	1
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів- дистанційна, очна)

2. Опис дисципліни Коротка анотація

курсу, актуальність.

Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни «Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях серцево-судинної системи», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння дисциплін *професійної підготовки*. Предметним напрямком програми є «Фізична терапія», програма орієнтована на отримання знань та умінь про попередження та лікування патологічних станів при захворюваннях серцево-судинної системи у дорослих, для успішної адаптації до соціального середовища та запобігання розвитку стійкої втрати можливості навчатися, працювати і бути корисним членом суспільства; відновлення та запобігання порушень структур і функцій серцево-судинної системи та організму в цілому, рухової та заняттєвої активності людини з порушеннями функціонування з урахуванням середовищних і персональних факторів: медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціально-економічних; законодавчої бази; професійної етики та комунікаційної компетентності; формування умінь та навичок спостереження, опитування, оцінювання та вимірювання показників фізичного, фізіологічного розвитку серцево-судинної системи людини, обробки інформації; планування та реалізації заходів реабілітації; комунікації; надання домедичної допомоги.

Засвоєння дисципліни «Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях серцево-судинної системи» на IV курсі проходить у вигляді 1 модуля (загальні питання, основні патологічні стани серцево-судинної системи) та іспиту.

Передреквізити.

Вивчення дисципліни «Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях серцево-судинної системи» базується на знаннях основних природничо-наукових дисциплін: анатомії людини, медичної біології, гістології, цитології та ембріології, патоморфології, фізіології,

патофізіології, медичної і патологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, фармакології, клінічної фармакології та клінічної фармації, радіології та радіаційної медицини, пропедевтики внутрішньої медицини й інтегрується з цими дисциплінами.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою дисципліни є здобуття та поглиблення знань, вмінь, навичок та інших компетентостей з хвороб внутрішніх органів в умовах військового та мирного часу.

Постреквізити.

В процесі вивчення дисципліни закладаються основи для вивчення студентами біомеханіки та клінічної кінезіології, моделі надання реабілітаційних послуг, спортивної медицини та профілактики травматизму, основ фізичної та реабілітаційної медицини, основ фізичної терапії, ерготерапії, міжнародної класифікації функціонування, основ клінічного реабілітаційного менеджменту в кардіології, основ кардіології, обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях серцево-судинної та застосування знань з вищеперерахованих дисциплін в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач має:

знати:

1. анатомічну структуру і функції елементів серцево-судинної системи;
2. зв'язок серцево-судинної системи та інших органів та систем;
3. етіологію та патогенетичні механізми розвитку захворювань серця і судин та їх клінічні прояви;
4. прикладні можливості сучасної фізичної реабілітації серцево-судинної системи та профілактичну спрямованість;
5. методичну та методологічну структуру сучасної фізичної реабілітації серцево-судинної системи;
6. методи, принципи та засоби комплексної ФР при патології серця та судин;
7. механізм дії засобів фізичної реабілітації на стан серцево-судинної системи та функціональний стан хворого;
8. показання та протипоказання до призначення методів фізичної реабілітації хворим кардіологічного профілю;
9. методи оцінки функціонального стану хворих з серцево-судинною патологією та критерії оцінки ефективності фізичної реабілітації. вміти:
10. розв'язувати диференційно діагностичні завдання;
11. проводити дослідження функціонального стану серцево-судинної системи, визначати толерантність хворого до фізичного навантаження;
12. застосовувати методи сучасної фізичної реабілітації серцево-судинної системи;
13. давати клініко-фізіологічне обґрунтування використанню тих чи інших засобів фізичної реабілітації;
14. розробляти та застосовувати індивідуальні програми реабілітації на практиці;
15. прогнозувати можливість застосування та наслідки впливу методів фізичної реабілітації на організм хворого;
16. реабілітації на організм хворого;

17. розробляти та застосовувати індивідуальні програми реабілітації на практиці;
18. прогнозувати можливість застосування та наслідки впливу методів фізичної Реабілітації на організм хворого;
19. оцінювати ефективність та коригувати індивідуальні програми фізичної реабілітації кардіологічних хворих.

вміти:

1. прогнозувати та запобігати патологічним змінам, що відбуваються в людському організмі в результаті впливу певних фізіотерапевтичних та кліматичних факторів.
2. підбирати оптимальні реабілітаційні заходи для осіб з патологією серцево-судинної системи.
3. використовувати фізіотерапевтичні кліматичні фактори, пелоїдів та інших методик теплолікування, прісної і мінеральної води з реабілітаційною та лікувальною метою.
4. проводити контроль ефективності та прогнозувати рівень реабілітації при застосуванні природних факторів в лікуванні при патології різних органів і систем організму.
5. поліпшувати фізичне, розумове функціонування та активність осіб з патологією серцево-судинної системи, що сприятиме підвищенню якості їх життя та забезпеченню повноцінного функціонування.
6. надавати невідкладну допомогу при гострих станах, що виникають протягом лікувального процесу.
7. працювати в тісному контакті з суміжними спеціалістами та службами.
8. дотримуватися принципів медичної деонтології.
9. вести документацію.
19. постійно вдосконалювати свій професійний рівень.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1. Військова терапія	7-8 семестр 150 год/ 5 кредитів	Лекції №№ 1-9 Практичні заняття №№ 1-15 Теми для самостійного опрацювання №№ 1-3_____

Дисципліна включає 15 тем, які складають 1 змістовий модуль.

Змістовий модуль

Тема 1. Менеджмент у охороні здоров'я. Предмет, завдання та значення дисципліни «Клінічний реабілітаційний менеджмент (КРМ) при захворюваннях серцево-судинної системи».

Тема 2. Анатомічні особливості серця та судин, фізіологія серцевої діяльності. Клініко-функціональне обстеження кардіологічних хворих, визначення функціональної недостатності.

Тема 3. Артеріальна гіпертензія: класифікація етіологія, клініка.

Клініко-патогенетичне обґрунтування застосування фізичної реабілітації при порушеннях тону судин

Тема 4. КРМ при гіпертонічній хворобі на стаціонарному етапі відновлення

Тема 5. КРМ при гіпертонічній хворобі на диспансерно-санаторному етапі відновлення.

Тема 6. Дистонічні стани. Гіпотонія: етіологія, клініка. КРМ при гіпотонічному стані.

Тема 7. Ішемічна хвороба серця. Стенокардія: класифікація, етіологія, клініка.

Тема 8. Методи та етапи КРМ при ІХС. Стенокардії в залежності від класу тяжкості хворого на стаціонарному етапі.

Тема 9. КРМ при ІХС. Стенокардії на диспансерно-санаторному етапі відновлення.

Тема 10. ІХС Інфаркт міокарду: етіологія, класифікація та клінічні прояви.

Тема 11. КРМ при ІХС. Інфаркти міокарду на стаціонарному етапі відновлення.

Тема 12. КРМ при ІХС. Інфаркти міокарду на диспансерному-санаторному етапі відновлення.

Тема 13. Запальні захворювання міокарду (міокардит, перикардит, ендокардит): етіологія, клініка.

Тема 14. КРМ при запальних захворюваннях міокарду на стаціонарному етапі відновлення.

Тема 15. КРМ при запальних захворюваннях міокарду на диспансерно-санаторному етапах відновлення.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання з курсу «Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях серцево-судинної системи».

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

1) здійснення опитування пацієнта з патологією серцево-судинної системи, проведення клінічного обстеження, обстеження та інтерпретація отриманих результатів лабораторних та інструментальних досліджень, визначення ступеня порушення функції серцево-судинної системи, провідного синдрому захворювання, вміння провести курсу реабілітаційної програми та працювати в команді 2) вирішення ситуаційних задач з патології серцево-судинної системи з погляду клінічного реабілітаційного менеджменту.

На практичних заняттях студенти здійснюють розбір теми практичного заняття, проводять клінічний розбір тематичного пацієнта та розв'язують клінічно-орієнтовані ситуаційні задачі та тестові завдання.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, вивчення тем для самостійної поза-аудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем для індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Контроль засвоєння тем самостійної поза-аудиторної роботи здійснюється на підсумковому контролі з дисципліни.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза-аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2/Студенту/Очна форма навчання/ Фізична реабілітаційна медицина/ 4 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач, проведення та трактування, оцінка їх результатів (оформлення протоколу в робочому зошиті)
Контроль засвоєння тематичного розділу дисципліни на проміжних контрольних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне тестування, розв'язання ситуаційних задач, контроль практичних навичок
Підсумковий семестровий контроль (залік) по завершенню семестру (якщо передбачено навчальним планом) Підсумковий контроль дисципліни - (іспит)	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи) Методи: передекзаменаційне тестування, усне опитування (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи))
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи))

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні розділові контролю	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 120 до 200 балів Не зараховано: менше 120 балів (див.Шкалу оцінювання)
Підсумковий контроль	<i>Сума здисципліни балів за передекзаменаційне тестування (12-20 балів) та усне опитування (38-60 балів) (для дисциплін, які входять до Крок 1,2) Оцінка за іспит:</i> 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120- бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для	екзамену,	курсowego

		проекту (роботи), практики	
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано
119-61	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студента

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати латинською термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини

Оцінка «добре» виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її медичного значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної медицини.

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90/100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок. (обсяг правильних відповідей 80-89%). Під час розв'язання

Клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту. **Оцінка «задовільно»** виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до теста.

Оцінювання самостійної роботи студента

Самостійна робота студента оцінюється під час поточного контролю дисципліни та проведення підсумкового контролю у вигляді диференційованого заліку. Оцінювання підготовлених інформаційних повідомлень здійснюється за традиційною оцінкою.

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту, який володіє клінічним мисленням та глибоко і всебічно розкриває проблему, логічно викладає основні питання, наводить приклади із сучасних медичних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить здатність аналізувати вивчений матеріал.

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно розкриває основні питання теми та її медичне значення, але при цьому не виходить за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка **«задовільно»** виставляється студенту, який розкриває базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкриває її повністю, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, науково-практичної роботи, доповіді про результати дослідження на засіданні студентського наукового гуртка та студентських наукових конференціях, написанні наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми, участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, участі у вузівському та Всеукраїнському етапах олімпіади (критерії нарахування балів наведені в п.14).

Оцінювання усної / письмової відповіді під час підсумкового контролю

Оцінка **«Відмінно»** виставляється за роботу, в якій студент вірно відповів на всі запитання. Відповіді мають глибокий, змістовний та конкретний характер. Студент повинен знати особливості клінічних проявів професійних захворювань, загальні принципи діагностики та лікування.

Оцінка **«Добре»** виставляється за роботу, в якій студент вірно відповів на 75% запитань і показав достатньо змістовні знання з тих питань, що відбивають основні розділи навчальної програми. Студент повинен знати особливості клінічних проявів професійних захворювань, загальні принципи діагностики, лікування та профілактику.

Оцінка **«Задовільно»** виставляється за роботу, в якій студент вірно відповів на 50% запитань. Відповіді неповні, здебільшого обмежуються простим переліком складників, ознак, рис, без найменших подробиць. Студент повинен володіти обов'язковим мінімумом знань щодо теоретичних та практичних знань з професійних хвороб.

Оцінка **«Незадовільно»** виставляється за роботу, в якій студент не дав жодної правильної відповіді або дав лише приблизну відповідь на два запитання. Студент не володіє обов'язковим

мінімумом знань з дисципліни.

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім.М.І.Пирогова (Вінниця, 2020). (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи))

12 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце на міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи

11 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав I місце на внутрішньо-вузівській олімпіаді з дисципліни або I місце на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи, або приймав участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт

10 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце (II-III) на внутрішньо-вузівській олімпіаді з дисципліни або на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи; або за участь (без призового місця) міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

9 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який брав участь (без призового місця) у внутрішньо-вузівській олімпіаді з дисципліни або студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

8 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який активно брав участь у роботі студентського наукового гуртка, опублікував друковану роботу за результатами науково-практичного дослідження, але не брав особисто участь у студентській науковій конференції, підготував стендову доповідь.

6-7 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який виготовив не менше 3 таблиць, або навчальний відеофільм для поповнення наочного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

3-5 балів додаються до оцінки з дисципліни студенту, який виготовив не менше 2 таблиць, або створив тематичну ілюстровану презентацію (не менше 2) для поповнення наочного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки при роботі з медичними приладами, безпеки поведінки в умовах стаціонару клінічної бази проводиться на першому практичному занятті викладачем. Порядок дій час дії сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА!» під час заняття.

Під час дії воєнного стану, зумовленого агресією РФ, для максимального забезпечення безпечних умов учасників освітнього процесу, кожен викладач кожне заняття повинен розпочати з доведення до студентів правил безпечної евакуації в укриття, відповідно до наказу ректора ВНМУ № 45 від 30.08.2022:

- 1) за командою викладача студенти мають бути готовими зібрати речі, рухатись до укриття максимально швидко в колону по одному, поклавши одну руку на плече тому, хто йде попереду. Зайшовши в укриття, потрібно рухатись вглиб нього, не зупиняючись на вході.
- 2) Після сигналу «УВАГА! ПОВІТРЯНА ТРИВОГА! ВСІМ ПРОЙТИ В НАЙБЛИЖЧЕ УКРИТТЯ!», викладач припиняє заняття, подає здобувачам освіти команду: «Всім зібрати речі, швидко пройти в укриття», після того, як навчальна аудиторія звільняється від здобувачів освіти – вимикає світло, зачиняє двері та рухається разом зі студентами до укриття у відповідності зі схемою евакуації відповідних лікувальних закладів.
- 3) За сигналом «УВАГА! ВІДБІЙ ТРИВОГИ!» здобувачі освіти та викладач повернуться в аудиторію для продовження заняття.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка, змінне взуття, маска, при необхідності). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце повинно зберігатись у порядку та бути прибраним після завершення заняття.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmuedu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання

[https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу, або написання інформаційного повідомлення чи підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна%20інформація/Основні%20документи)). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна%20інформація/Основні%20документи)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І.Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна%20інформація/Основні%20документи)).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна%20інформація/Основні%20документи)). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини медичного факультету № 2/ Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини медичного факультету № 2/ Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

1 Навчальні ресурси Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2/ Студенту. Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

2 Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2/ Студенту).

3 Питання до підсумкового контролю дисципліни опубліковані на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2/Студенту).

Силабус з дисципліни «Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях серцево-судинної системи» обговорено та затверджено на засіданні кафедри внутрішньої медицини медичного факультету № 1 (протокол № 1, від «28» серпня 2025 року).

Відповідальний за курс

к.мед.н., доц. ЗВО Наталя ДІДИК

Завідувач
кафедри

д.мед.н.проф. ЗВО Вадим ЖЕБЕЛЬ